

Kontrolēto darījumu summa un transfertcenu dokumentācija aizdevumiem (3/29/18)

Šajā rakstā aplūkojam likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² panta grozījumu projektā ietverto terminu "kontrolēto darījumu summa" un neskaidro transfertcenu (TC) dokumentācijas sagatavošanas prasību saistītu personu aizdevumiem.

Latvijā uzsāktās nodokļu reformas ietvaros pēc Finanšu ministrijas (FM) iniciatīvas ir izstrādāti TC regulējuma grozījumi, kuri maina arī TC dokumentācijas sagatavošanas un iesniegšanas prasības un tām pakļauto subjektu loku.

Esošās robežvērtības informācijas sniegšanai par saistītu personu darījumiem

Šobrīd spēkā esošais regulējums (15.² panta otrā daļa) nosaka pienākumu sniegt informāciju par darījumiem ar saistītām personām, ja nodokļu maksātājs vienlaikus izpilda divus kritērijus:

- neto apgrozījums pārskata gadā pārsniedz 1,43 miljonus eiro;
- darījuma summa pārsniedz 14,3 tūkstošus eiro.

Plānotās robežvērtības TC dokumentācijas sagatavošanai

Likumprojekts būtiski maina to robežvērtību noteikšanu, kuras sasniegto, nodokļu maksātājam būs jāpagatavo un jāiesniedz globālā un vietējā vai tikai vietējā TC dokumentācija, lai pamatotu savu kontrolēto darījumu atbilstību tirgus cenai.

Saskaņā ar šī brīža likumprojekta redakciju, nosakot pienākumu sagatavot un iesniegt TC dokumentāciju, nodokļu maksātājam saistībā ar kontrolētiem darījumiem būs jāvērtē, vai –

- finanšu gada apgrozījums pārsniedz 50 miljonus eiro un vai
- kontrolēto darījumu summa pārskata gadā pārsniedz 15 miljonus, 5 miljonus vai 250 tūkstošus eiro.

Likumprojekta publisko konsultāciju laikā radās jautājums par termina "kontrolēto darījumu summa" piemērošanu. Vai aprēķinā būs jāskaita kopā visi pārskata gada kontrolētie darījumi, piemēram, veiktie preču pārdošanas darījumi (ieņēmumi) ar saņemto pakalpojumu darījumiem (izdevumiem)? Lai novērstu risku, ka nodokļu maksātājs nesagatavo likuma prasībām atbilstošu TC dokumentāciju, likumprojekta izstrādes gaitā FM saņēma lūgumu papildināt termina skaidrojumu.

"Kontrolēto darījumu summas" skaidrojums likumprojektā

Šajā jautājumā tika panākta vienošanās un interesanti, ka papildinājumu iekļāva tieši 15.² panta divpadsmitajā daļā, kura runā par nodokļu maksātāja motivāciju (atbildību) sagatavot TC dokumentāciju. Saskaņā ar likumprojektu nodokļu maksātāja atbildības apmēru aprēķinās procentuāli no kontrolētā darījuma, par kuru jāpagatavo un jāiesniedz TC dokumentācija, summas, kas norādāma pārskata gada ieņēmumos vai izdevumos.

No šī papildinājuma secināms, ka "kontrolēto darījumu summa" ir jāaprēķina, skaitot kopā visus nodokļu maksātāja pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumos vai izdevumos norādītos kontrolētos darījumus un ka tieši šī summa varētu būt robežvērtība, kas maksātājam jāvērtē, lai sagatavotu un

iesniegtu TC dokumentāciju par saviem kontrolētajiem darījumiem 2018. gadā un turpmāk.

Tomēr, ņemot vērā būtisko robežvērtības lēcieni no 14,3 tūkstošiem uz 15 miljoniem, 5 miljoniem vai 250 tūkstošiem eiro, nav skaidrs, ko tieši vērtēt grupas ietvaros izsniegtajos aizdevumos un kā pareizi noteikt robežvērtību. Vai aprēķinā jāņem vērā tikai noteiktā darījuma vērtība – pārskata gada ieņēmumos vai izdevumos uzrādītie procenti – vai tomēr arī izsniegtie (saņemtie) aizdevumi, vai arī tie jāskaita kopā? Un kā šo aprēķinu ietekmēs darījumu grozīšana, turpināšana vai izbeigšana turpmākajos gados?

Būtiski arī norādīt, ka šobrīd jau ir pieejama UIN deklarācijas jaunā veidlapa un VID izstrādāts metodiskais materiāls tās aizpildīšanai, kurā norādīts, ka 6.5.1. rindā norāda darījumu, kas pārskata gadā veikti ar saistītām personām, vērtības kopsummu.

Tā kā likumprojekts rada daudz neskaidrību par aizdevumiem, PwC konsultanti ir saņēmuši neoficiālu VID viedokli, ka TC dokumentācijas sagatavošanas vajadzībām jāņem vērā gan aizdevums, gan procenti. Plašāks skaidrojums drīzumā gaidāms no FM.